

16. SZOCIOLÓGIA DOKTORI ISKOLA^{230 231 232}

Társadalomtudományi Kar

Tudományág megnevezése: Szociológiai tudományok

Képzési forma: Doktori (PhD) képzés

Képzési cél: A doktori iskola célja, olyan szakemberek elindítása a hazai és nemzetközi tudományos és oktatói karrierhez vezető úton, akik a társadalmi jelenségeket egymással való összefüggéseikben, kulturális és történeti meghatározottságukban, módszertani megközelíthetőségük sokféleségében képesek látni és vizsgálni, továbbá ezek társadalmi kommunikációját és hasznosulását segíteni. A leendő végzeteknek bizonyítaniuk kell, hogy képesek önállóan végzett, innovatív megoldásokat eredményező kutatásra, valamint annak nemzetközi tudományos kommunikációs térben történő megjelenítésére. A program felkészíti a hallgatókat a tudományos fokozat megszerzésére, magas színvonalú kutatási-oktatási tevékenység folytatására – mindezt tartalmi és formai összhangban a tudományos képzés nemzetközi sztenderdjével.

Képzési idő: 8 félév (4 félév képzési és kutatási szakasz + 4 félév kutatási és disszertációs szakasz)

Képzési szakaszok: Képzési és kutatási szakasz (4 félév); Kutatási és disszertációs szakasz (4 félév)

A képzés nyelve: magyar és angol

Munkarend: Teljes idejű nappali tagozatos munkarend

Finanszírozás: Ösztöndíjas, ill. önköltséges képzés

A képzésbe történő belépés követelménye: MA vagy MSc diploma elsősorban a társadalomtudományok és a szociális szféra, illetve a képzési programok szakterületén folytatott PhD kutatási témákhoz kapcsolódó egyéb egyetemi szintű szakképzettségek területeiről, és sikeres felvételi vizsga

Belépés nyelvi követelménye: Egy államilag elismert komplex B2 típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű dokumentum angol, német, francia, orosz, spanyol, olasz nyelvek valamelyikéből, kivételesen más nyelvből, ha a kutatási téma indokolja. (További részleteket lásd a 4. fejezet: egyéb rendelkezések között.)

Komplex vizsga: Elmélet rész + módszertani rész + tudományos rész

A képzés zárul: Abszolutórium

Az abszolutóriumhoz szükséges kreditek száma: 240 kredit

A kreditszerzés módjai (programonként változó – az adott programnál elvárt kreditszámokat lásd a program részletes leírásában alább):

Képzési és kutatási szakasz: összesen 120 kredit, amelyből megszerezhető:

- tanulmányi modulból minimum: 60 kredit
- tudományos modulból minimum: 30 kredit

Kutatási és disszertációs szakasz: összesen 120 kredit, amelyből megszerezhető:

- tutori szemináriummal minimum: 32 kredit
- tudományos munkával minimum: 35 kredit
- oktatói tevékenységgel: minimum 15 kredit

Félévenként teljesítendő minimum 15 kredit.

A komplex vizsga

A komplex vizsgát a 4. aktív félév végén kell letenni. Előfeltétele az első 4 szemeszterben a kötelező tárgyak, továbbá a tanulmányi és kutatási modulokban előírt minimális kreditmennyiség teljesítése.

A vizsgán a doktorandusz beszámol elméleti ismereteiről, valamint kutatása állásáról.

Az elméleti rész a következő kurzusokra épülhet (programonként változó): A szociálpolitika és a társadalompolitika elmélete; A szociálpolitika és a szociális munka módszertana és gyakorlata;

Szociológiaelmélet; Szociológiatörténet; Társadalomkutatás módszertana, Interdiszciplináris kutatáselmélet; és Interdiszciplináris kutatások módszertana, valamint Bevezetés a politikaelméletbe, Nemzetközi kapcsolatok, Kutatási tervezés és módszerek. Minden egyes hallgató számára kijelölt témaköröket biztosítunk a komplex vizsga elméleti részéhez. Ezeket a témákat a témavezetőjük választja ki a programvezetővel együttműködve. A hallgatók legkésőbb a komplex vizsga félévében az első hónap végéig tájékoztatást kapnak ezekről a témákról.

A kutatási értékelő részhez a hallgatóknak be kell nyújtaniuk disszertációjuk egy teljes fejezetét, és meg kell adniuk a véglegesített kutatási tervüket, amely tartalmazza a disszertáció tervezett felépítését is. A hallgatóknak ezeket az anyagokat a komplex vizsgára való jelentkezéskor kell benyújtaniuk. A hallgatóknak kutatási értékelő részre beadott anyagaikat is meg kell védeniük.

A komplex vizsga szakmai bizottsága értékeli a hallgató előrehaladását az első ciklus során végzett kutatómunkája, a véglegesített kutatási terve, és a vizsgára benyújtott disszertációfejezete alapján, továbbá állást foglal arról, hogy reálisnak látja-e, hogy a hallgató a következő két év során be tudja fejezni a kutatását és magas színvonalú disszertáció készül majd.

A komplex vizsga értékelése megfelelt vagy nem felelt meg.

A DOKTORI ISKOLA MAGYAR NYELVŰ OKTATÁSI PROGRAMJAI

- Szociológia Doktori Iskola/Szociológia Doktori Program
- Szociológia Doktori Iskola/Interdiszciplináris társadalmi kutatások Doktori Program²³³
- Szociológia Doktori Iskola/Társadalom- és szociálpolitika Doktori Program

A DOKTORI ISKOLA MAGYAR NYELVŰ OKTATÁSI PROGRAMJAINAK ISMERTETÉSE

I. SZOCIOLÓGIA DOKTORI PROGRAM

A szervezett képzésben résztvevők számára a kötelezően megszerzendő kreditek száma:

I. Képzési és kutatási szakasz: összesen 120 kredit

- tanulmányi modulból minimum 60 kredit
- tudományos modulból minimum 30 kredit
- komplex vizsgával 0 kredit

II. Kutatási és disszertációs szakasz: összesen 120 kredit

- tutori konzultációval: minimum 40 kreditpont
- tudományos munkával: minimum 35 kreditpont,
- oktatói tevékenységgel, hospitálással: minimum 15, kreditpont.

Összesen: 240 kredit

Tárgykód	Tárgynév	Félév	Kredit	Kötele- zőség	Értéke- lés formája	Előfeltétel
1-4 FÉLÉV: KÉPZESI ÉS KUTATÁSI SZAKASZ (KÖTELEZŐEN TELJESÍTENDŐ KREDITEK SZÁMA: 120)						
TANULMÁNYI MODUL (Kötelezően teljesítendő kreditek száma, minimum 60)						
PHDSzocElm1	Szociológiaelmélet I.	1	10	kötelező	előadás	
PHDSzocTör1	Szociológiatörténet I.	1	10	kötelező	előadás	
PHDSzocTM1	Társadalomkutatás Módszertana I.	1	10	kötelező	előadás	
PHDSzocElm2	Szociológiaelmélet II.	2-4	5	kötelezőe n választhat ó	gyakorl at	PHDSzocElm 1
PHDSzocTör2	Szociológiatörténet II.	2-4	5	kötelezőe n választhat ó	gyakorl at	PHDSzocTör 1
PHDSzocTM2	Társadalomkutatás Módszertana II.	2-4	5	kötelezőe n választhat ó	gyakorl at	PHDSzocTM 1
PHDSZocKF1	Készségfejlesztő kiegészítő tárgyak 1	3-4	5	kötelezőe n választhat	gyakorl at	PHDSzocElm 1

				ó		
PHDSzocKF2	Készségfejlesztő kiegészítő tárgyak 2	3-4	5	kötelezően választható	gyakorlat	PHDSzocElm1
PHDSzocVál1	Választható óra I.	1-4	5	választható	gyakorlat	
PHDSzocVál2	Választható óra II.	1-4	5	választható	gyakorlat	
PHDSzocVál3	Választható óra III.	1-4	5	választható	gyakorlat	
PHDSzocVál3	Választható óra III.	1-4	5	választható	gyakorlat	
TUDOMÁNYOS MODUL (Kötelezően teljesítendő kreditek száma minimum 30)						
PHDSzocPSZ1	Professzori szeminárium I.	1-2 ¹	5	kötelező	gyakorlat	
PHDSzocPSZ2	Professzori szeminárium II.	3-4 ²	5	kötelező	gyakorlat	
PHDSzocTK1	Tutori konzultáció I.	1	5	kötelező	gyakorlat	
PHDSzocTK2	Tutori konzultáció II.	2	5	kötelező	gyakorlat	
PHDSzocTK3	Tutori konzultáció III.	3	5	kötelező	gyakorlat	
PHDSzocTK4	Tutori konzultáció IV.	4	5	kötelező	gyakorlat	
Komplex vizsga						
PHDSzocKomplex	Komplex vizsga	4	0	kötelező		

Amennyiben a hallgató több, mint 2 készségfejlesztő tárgyat végez el, a kettőn felüli készségfejlesztő tárgyak választható kurzusnak számítanak. A más doktori programokról felvett órák választható tárgynak számítanak.

¹ Módosította az EDT 6. számú határozata (2024.07.15.). Szenátus által jóváhagyva 2024.08.30.

² Módosította az EDT 6. számú határozata (2024.07.15.) Szenátus által jóváhagyva 2024.08.30.

Az első képzési ciklus: képzési és kutatási szakasz

1. A tanulmányi modul

I. Alapozó tárgyak

Alapozó tárgyak a szociológia elmélet, a szociológiatörténet és a módszertan területéről.

Minimálisan teljesítendő az alapozó tárgyak „bevezető órái”, ezeket az első félévben teljesíteni kell, összesen 30 kredit.

Alapozó tárgyakból a 2. Félévben 2 tárgyat kell felvenni az említett három terület közül és 10 kreditet kell teljesíteni. A tárgyakat a program vezetése hirdeti meg, az előadókat a program vezetése kéri fel.

II. Választható kutatószemináriumok

A szabadon választható szemináriumok a doktori iskola és a diákok kutatásai tekintetében releváns témákat dolgoznak fel. Ezek a szemináriumok lehetőséget biztosítanak a diákoknak, hogy egyetemi professzorokkal és kutatókkal találkozzanak, akikkel különböző szakterületeken megvitathatják a kurrens kutatásokat és ezek eredményeit. A szemináriumok olyan tanegységek, amelyben a hallgatónak módja van saját kutatási témáikhoz kapcsolódó elméleti és módszertani ismereteik bővítésére, módszertani problémáiknak bemutatására, kutatási tapasztalatok szerzésére.

Felvehető a képzési és kutatási szakasz bármelyik félévében a szemináriumok kreditszáma 5, teljesítendő 3, összesen 15 kredit. Meghirdetendő félévente minimálisan kettő kutató szeminárium.

Választható tárgyként számolandó el, ha a hallgató az alaptárgyak közül a minimálisnál többet teljesít

III. Készségfejlesztő (kiegészítő) tárgyak

Készségfejlesztő tárgyként számolandó el, ha a hallgató a 3. és 4. félévben meghirdetett tudományos készségfejlesztő kurzust teljesíti. Ezek lehetnek speciális szemináriumok, a tudományos és oktató munkához szükséges speciális készségeket (tanulmányírás, kutatási projektírás, tantárgyfejlesztés, prezentációs technikák) fejlesztő órák. Az előbbi meghirdetéséről a program vezetője dönt és kéri fel az oktatókat. Kötelezően választható szeminárium, kreditérték 5 kredit.

IV. Mesterszakokról felvett tárgyak

Az ismerethiányok pótlására a témavezető ajánlásával a mesterképzésről is felvehetők kurzusok. Ezek azonban csak akkor ismerethiányos el kredittel (a kreditátvitel szabályait követve), amennyiben az oktató a PhD hallgató számára a PhD képzésben elvárt teljesítési (az Ma képzéshez többletfeladatot jelentő) feltételeket határozza meg.

2. Tudományos modul

Teljes idejű nappali tagozatos doktori képzésen kötelezően megszerzendő tudományos kreditek száma minimum 30.

A professzori szeminárium a program egyik legfontosabb kurzusa. A szeminárium keretében az összes doktorjelölt lehetőséget kap, hogy bemutassa és megvitassa témájának kezdeti lépéseit és dilemmáit, majd pedig munkájának eredményeit. A kurzust a program igazgatója vezeti és moderálja. A szeminárium további célja, hogy komplex vizsgára is felkészíti a hallgatókat. A 2. És 4. Félévben meghirdetett professzori szemináriumon a Doktori Iskola hallgatóinak kötelező a részvétel. A szemináriumok

kreditértéke 5, összesen 10 kredit.

A tutori szeminárium keretében a doktorandusz és a témavezető minden félévben legalább havi 1 találkozáson dolgozik együtt a doktorandusszal. Kötelező kurzus, kreditérték 5 kredit, összesen 4*5, 20 kredit. (A témavezetőnek a negyedik félév végén írásban nyilatkoznia kell, hogy a hallgató a 4. Félév végén komplex vizsgára bocsájtható-e.)

Tudományos teljesítmények:

A doktorandusz a tutori konzultáció és a professzori szeminárium mellett a doktori kutatásához kapcsolódó tudományos teljesítményekkel (konferenciaelőadás, recenzió, publikáció stb.) további tudományos krediteket szerezhet. A tudományos modul ilyen teljesítményeinek elszámolása, a kutatási és disszertációs szakaszban meghatározott kreditpontok alapján történik.

B. A második képzési ciklus, kutatási és disszertációs szakasz

Az második képzési ciklus, kutatási és disszertációs szakasz (4 félév) struktúrája

Kreditkövetelmények: 120

5-8. FÉLÉV: KUTATÁSI ÉS DISSZERTÁCIÓS SZAKASZ (KÖTELEZŐEN TELJESÍTENDŐ KREDITEK SZÁMA: 120)						
TUTORI KONZULTÁCIÓ (Kötelezően teljesítendő kreditek száma: 40)						
PHDSzocTK5	Tutori konzultáció V.	5	10	kötelező	gyakorlat	
PHDSzocTK6	Tutori konzultáció VI.	6	10	kötelező	gyakorlat	
PHDSzocTK7	Tutori konzultáció VII.	7	10	kötelező	gyakorlat	
PHDSzocTK8	Tutori konzultáció VIII.	8	10	kötelező	gyakorlat	
OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG (Kötelezően teljesítendő kreditek száma, minimum 15)						
PHDOkt1	Kurzus vezetése magyar nyelven	1-8	15	kötelezően választható		
PHDOktIny1	Kurzus vezetése idegen nyelven	1-8	20	kötelezően választható		
PHDDem1	Oktatási tevékenység demonstrátorként vagy előadóként, magyar vagy idegen nyelven	1-8	10	kötelezően választható		
TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG (Kötelezően teljesítendő kreditek száma, minimum 35)						

PHDTan1	Tudományos publikációk, közlemények magyar nyelven	1-8	15	kötelezően választható		
PHDTanIny1	Tudományos publikációk, közlemények idegen nyelven	1-8	20	Kötelezően választható		
PHDTanR1	Tudományos Recenzió magyar nyelven	1-8	5	kötelezően választható		
PHDTanRIny1	Tudományos Recenzió idegen nyelven	1-8	10	kötelezően választható		
PHDKonf1	Konferencián való részvétel és prezentáció, előadás formájában, magyar nyelven	1-8	10	kötelezően választható		
PHDKonfIny1	Konferencián való részvétel és prezentáció, előadás formájában, idegen nyelven	1-8	15	kötelezően választható		
PHDKonf2	Konferencián való részvétel és prezentáció, poszterrel, magyar nyelven	1-8	5	kötelezően választható		
PHDKonfIny2	Konferencián való részvétel és prezentáció, poszterrel, idegen nyelven	1-8	10	kötelezően választható		
PHDKonyv1	Tudományos monográfia publikálása szerzőként vagy társszerzőként	1-8	40	kötelezően választható		
PHDSzerk1	Tudományos kötet szerkesztése vagy társszerkesztése	1-8	20	kötelezően választható		

PHDKut	Kutatóhelyi vita, az elkészült teljes disszertáció első variációja alapján	1-8	15	kötelezően választható		
PhDProm	Tudomány népszerűsítés	1-8	5	kötelezően választható		

ÉRTÉKELÉSI, ELLENŐRZÉSI SZABÁLYOK: AZ ISMERETEK ELLENŐRZÉSÉNEK RENDSZERE

A kurzus oktatója öt- vagy háromfokozatú skálán értékeli a hallgatók teljesítményét. Az ötfokozatú skála osztályzatai a következők: kiváló (5), jó (4), kielégítő (3), elégséges (2) és elégtelen (1). A háromfokozatú skála osztályzatai: kiválóan megfelelt (5), megfelelt (3), nem felelt meg (1). A kurzus követelményei közé tartozhat írásbeli vagy szóbeli vizsga, illetve dolgozat írása az oktató által meghatározottak szerint.

A meghirdetett előadásokon kívül a hallgatóknak az első félévben november 30-ig tanulmányi és kutatási tervet kell készíteniük a témavezető irányításával. A terv tartalmazza, hogy a következő négy évben milyen lépéseket tesznek a kutatásukkal kapcsolatban. Ezt a kutatási tervet személyesen vagy elektronikus formában kell benyújtani a doktori iskola adminisztrációjához (a témavezető aláírásával). A hallgatóknak tanulmányaik minden évében frissíteniük kell a tervüket, a kutatásuk alakulásától függően. A tanulmányi és kutatási terv aktualizálásának határideje minden tanévben október 15-e.

Az oktatási és tudományos tevékenységek kreditértékét a Kutatási és disszertációs szakasz kredit táblázata tartalmazza. Az ebben feltüntetett kreditértékek a Képzési és kutatási szakasz során is érvényesek.

Az oktatási és tudományos tevékenységeket a hallgató félévente kétszer, a doktori adminisztráció által meghirdetett időszakban, és módon fogadtathatja el. A kreditérték a tevékenységért kapható maximális kredit értéket jelenti. Az adott tevékenységért ténylegesen megkapott kapott kreditszámról a programvezető dönt a témavezető és a program titkárának javaslata alapján.

Tudományos publikációk közül elfogadhatók a következők. Tanulmánykötetben vagy tudományos folyóiratban megjelent írás. A folyóiratban megjelent cikkek esetén a publikáció akkor fogadható el, ha folyóirat megfelel az alábbi követelményeknek: A Scimago folyóirat-rangsorában Q1, Q2, Q3 vagy Q4 besorolású, vagy a Magyar Tudományos Akadémia IX. osztályának folyóiratlistáján szereplő folyóirat. Ezen kívül a doktori program által kiválasztott folyóiratok is elfogadhatók. A doktorandusz által írt vagy szerkesztett tudományos könyvek akkor vehetők figyelembe, ha azok megfelelő tudományos reputációval rendelkező kiadónál jelentek meg. Ennek eldöntésére a doktoranduszok a programigazgatóval egyeztethetnek. A szervezett doktori programban csak azok a tudományos teljesítmények fogadhatók el, amelyeken a doktori iskola affiliációként fel van tüntetve.

Többszerzős művek vagy közös konferencia-előadások esetében a kreditek három szerzőig 100 százalékos, négy vagy több szerzőnél 50 százalékos mértékben fogadhatók el. Az oktatási (pl. kurzus tartása) tevékenységben való részleges (nem önálló) részvétel esetében az adott tevékenységért az önálló tevékenység esetében járó pontszám arányosítottan, a ténylegesen elvégzett tevékenység arányában kerül megállapításra.

A doktori fokozat megszerzésének feltétele legalább két, a doktori értekezés témakörébe tartozó szakirodalmi közlemény megjelentetése.

A teljesítményekre adható kreditekről a programvezető dönt a témavezető és a program titkárának javaslata alapján.

Tutori konzultációk

Azon félévekben, amikor tutori konzultációk vannak, a hallgatóknak és a témavezetőnek havonta legalább

egy találkozót kell tartania. A találkozók lehetnek személyesek vagy online módon megtartottak – az aktuális körülményektől függően. Ezekről a találkozókról a hallgatónak rövid feljegyzést kell írnia és ezeket az emlékeztetőket fel kell töltenie a doktori iskola adminisztrációja által biztosított virtuális mappába.